

ANVÄND KONST I BÖCKER PÅ RÄTT SÄTT
- INFORMATION TILL BOKFÖRLAG -

De verk som en konstnär, illustratör, konsthantverkare eller formgivare (upphovsmannen) skapar har ett upphovsrättsligt skydd. Det innebär att verket i regel inte får användas av någon annan än upphovsmannen utan tillstånd. Skyddet regleras i lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, kallad upphovsrättslagen.

**NYA REGLER I
UPPHOVSRÄTTSLAGEN
FRÅN OCH MED
1 JULI 2005**

SÖK TILLSTÅND HOS BUS

Om ett konstverk återges i en bok behövs tillstånd från BUS (eller upphovsmannen om denne inte representeras av BUS). Konstnären har rätt till ersättning när konstverk återges i böcker.

När behövs då tillstånd? Undantag finns men tillstånd krävs i de flesta fall så det är alltid bäst att kontakta BUS för att höra vilka regler som gäller vid varje specifik återgivning.

ERSÄTTNING OCH IDEELL RÄTT

I de fall där det krävs tillstånd för en återgivning har upphovsmannen alltid rätt till en ersättning (aktuell prislista finns på BUS webbplats). Priset baseras på bokens upplaga, storlek på bild samt placering av bilden. Vi kan även erbjuda avtal i de fall där ett bokförlag vill återge mycket konst.

Det är viktigt som bildanvändare att även respektera upphovsmannens ideella rätt, som innebär att upphovsmannen har rätt att bli namngiven samt att konstverket inte får ändras på ett kränkande sätt t.ex. genom att text läggs på konstverket eller att verket beskärs. Den ideella rätten måste respekteras även i de fall där tillstånd inte behövs för att återge ett konstverk.

**TA FÖR VANA ATT ALLTID
KONTAKTA BUS OM DU ÄR
OSÄKER PÅ VILKA REGLER
SOM GÄLLER!**

NYA REGLER - SÅ HÄR PÅVERKAS FÖRLAGEN

En förändring av betydelse för förlagens del är bestämmelsen om återgivning av konst i vetenskapliga verk. Så här säger lagen från och med den 1 juli 2005:

>>OFFENTLIGGJORDA KONSTVERK FÅR ÅTERGES I ANSLUTNING TILL TEXTEN I EN VETENSKAPLIG FRAMSTÄLLNING SOM INTE FRAMSTÄLLTS I FÖRVÄRVSSYFTE (23 §).>>

Det här betyder, för förlagens del, att det som kunde återges fritt tidigare inte längre kan det. Så snart syftet med framställningen är kommersiellt behövs ett tillstånd.

I princip behövs med andra ord alltid tillstånd från BUS vid utgivning av vetenskapliga verk. Samma regler gäller alltså för vetenskapliga framställningar som för populärvetenskapliga, tillstånd erfordras.

BUS, Bildkonst Upphovsrätt i Sverige, är en ekonomisk förening som förvaltar anslutna konstnärers upphovsrätt i Sverige. En av BUS huvuduppgifter är att träffa överenskommelser med bildanvändare angående ersättningar och förutsättningar för reproduktion av verk. BUS företräder upphovsrätten för drygt 6 000 svenska och 45 000 utländska bildkonstnärer inom alla olika konstformer. Dali, Picasso, Munch, Peter Dahl och Bruno Llljefors är exempel på upphovsmän som representeras av BUS.

**VILL DU VETA MER?
KONTAKTA BUS!**

BUS - BILDKONST UPPHOVSRÄTT I SVERIGE

ÅRSTAÄNGSVÄGEN 5B 7TR
117 43 STOCKHOLM
TEL: 08-545 533 80, FAX: 08-545 533 98
BUS@BUS.SE, WWW.BUS.SE